

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในของกองทัพบก
INFLUENT FACTORS EFFECTING TO THE INTERNAL AUDITION PROFICIENCIES
OF ROYAL THAI ARMY

ร้อยตรีหญิง ประภาพร มาชัยภูมิ¹

ดร.พิเชษฐ์ โสภางษ์²

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

E-mail: home_alone_17@hotmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความแตกต่างของประสิทธิผลการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในของกองทัพบก ซึ่งกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือผู้รับการตรวจสอบภายในที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเงินและการบัญชีภายในหน่วยงานของกองทัพบกจำนวน 640 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานนั้นจะใช้การทดสอบค่า (t-test) และ (One-way ANOVA) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regressions Analysis)

ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษา มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนระดับตำแหน่งงานปัจจุบัน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน ส่วนปัจจัยด้านการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านนโยบายและระเบียบวิธีการปฏิบัติ 2) ปัจจัยด้านการได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร 3) ปัจจัยด้านจริยธรรมและคุณธรรมของผู้ตรวจสอบภายในและ 4) ปัจจัยด้านความรู้ความเชี่ยวชาญของผู้ตรวจสอบภายในมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนปัจจัยด้านความพร้อมของสารสนเทศไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน

คำสำคัญ: ประสิทธิผลการตรวจสอบ, การตรวจสอบภายใน, การปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน

Abstract

This research aims to study the different effectiveness in work which personally influences, and the factors influence to the internal audition in Royal Thai Army. The sample population in this research is 640 certified internal auditors who work in finance and accountancy departments of Royal Thai Army. The statistical methods for analyzing the data are the descriptive statistics such as frequency, percentage, mean and standard deviation, T-Test, One-Way Analysis of Variance: (ANOVA) and Multiple Regressions Analysis.

The results show that the personal factors such as sex, age and educational degree affect significantly to the effectiveness of the internal audition. The current job position and experience do probably not affect to the effectiveness. The factors on the performance of

internal audition which include 1) policy formulation and formality 2) executives' supports 3) ethics and morals of internal auditors and 4) knowledge and expertise affect significantly to the effectiveness of internal audition. On the other hand, the information system availability does not affect to the effectiveness of internal audition.

Keywords: effecting to the internal audition / internal auditing / internal audition proficiencies

บทนำ

ในสถานการณ์ปัจจุบันส่งผลให้การดำเนินของหน่วยงานรัฐ มีโอกาสเผชิญกับสถานการณ์ที่มีความเสี่ยง เนื่องจากแต่ละองค์กรต้องเผชิญผลกระทบที่แตกต่างกันออกไป ทั้งปัจจัยภายในและภายนอก ที่อาจทำให้การดำเนินงานต้องเจอกับความไม่แน่นอน จึงมีการจัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบภายในขึ้นเพื่อช่วยในการตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงาน โดยมุ่งเน้นความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทุกส่วนงานสามารถปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

การตรวจสอบภายในจะทำผลให้องค์กรนั้นเป็นองค์กรที่มีการบริหาร จัดการที่ดี มีความโปร่งใส และสามารถพัฒนาองค์กรให้มีความแข็งแกร่งได้อย่างยั่งยืน และเป็นองค์กรที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดีได้ ในกระบวนการตรวจสอบภายในนั้น ผู้ตรวจสอบภายในและผู้รับการตรวจจะต้องมีการติดต่อ ประสานงานกัน โดยผู้รับการตรวจจะมีการขอคำแนะนำ ปรีกษาหารือเกี่ยวกับระเบียบ คำสั่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ผู้รับการตรวจมีหน้าที่อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือในการจัดทำเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการดำเนินการในส่วนต่าง ๆ เพื่อชี้แจงข้อซักถามต่าง ๆ พร้อมให้ข้อมูลเพิ่มเติมแก่ผู้ตรวจสอบภายใน เมื่อผู้ตรวจสอบภายในได้ดำเนินการตรวจสอบภายในแล้วมีข้อบกพร่องเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของผู้รับการตรวจ ผู้ตรวจสอบภายในจะให้ข้อเสนอแนะหรือคำแนะนำ เพื่อให้ผู้รับการตรวจปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามระเบียบและคำสั่ง เพื่อให้กระบวนการตรวจสอบ และการทำงานของทั้งสองฝ่ายมีการดำเนินงานไปตามข้อปฏิบัติต่าง ๆ ที่องค์กรกำหนด อีกทั้งการตรวจสอบภายในก็มีองค์ประกอบหลายส่วนที่สำคัญที่จะส่งเสริม และผลักดันให้การตรวจสอบภายใน และการควบคุมภายใน รวมทั้งเสริมสร้างการกำกับดูแลที่ดีของกิจการนั้นมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ (อัจฉรารัตน์ สิทธิ, 2553) ดังนั้นผู้ที่ปฏิบัติงานตรวจสอบภายในจะต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับงานตรวจสอบภายในและมีความรู้ในหลักการและวิธีการตรวจสอบภายใน รวมทั้งจะต้องปฏิบัติงานตรวจสอบให้เป็นไปตามมาตรฐานการตรวจสอบที่ยอมรับ ทั้งจากหลักการสากลและตามที่กำหนดโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของทางราชการเพื่อให้การตรวจสอบภายในมีคุณภาพและผู้บริหารสามารถนำไปเป็นแนวทางในการบริหารหน่วยงานหรือนำไปหาแนวทางการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของหน่วยงานต่อไป

จากเหตุผลดังกล่าว ในฐานะที่ผู้ศึกษาเป็นผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายใน จึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในของกองทัพบกเพื่อให้ทราบว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีผลกับประสิทธิภาพในการตรวจสอบภายใน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขและพัฒนาให้ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบภายในมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน และบรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนการตรวจสอบอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานตรวจสอบภายใน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานในกองทัพบกต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความแตกต่างของประสิทธิผลการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของกองทัพบก
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในของกองทัพบก

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในของกองทัพบก โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้รับการตรวจสอบภายใน ของหน่วยงานภายในกองทัพบก จำนวนทั้งสิ้น 640 คน ระยะเวลาในการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทำแบบสอบถาม ตั้งแต่เดือน กุมภาพันธ์ – สิงหาคม พ.ศ. 2562

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ระเบียบวิธีวิจัย
การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในของกองทัพบก
2. ขั้นตอนการวิจัย
การศึกษาในครั้งนี้ประชากรที่ใช้เก็บข้อมูลการทำวิจัยคือ ผู้รับการตรวจสอบภายในที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเงินและการบัญชี จำนวน 640 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในของกองทัพบก
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 3.1 จัดทำแบบสอบถามพร้อมกับตรวจสอบความถูกต้อง
 - 3.2 ส่งแบบสอบถาม โดยการเตรียมแบบสอบถามและขอความร่วมมือในการทำแบบสอบถาม
 - 3.3 รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับจากการตอบกลับ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อคำนวณค่าทางสถิติ
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
ผู้ศึกษาจะนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์ทางสถิติสำหรับการทดสอบสมมติฐาน ด้วยสถิติพื้นฐานที่นำมาวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปในแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นสถิติที่ใช้ในการสรุปข้อมูล ได้แก่ ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การใช้ t-test สำหรับการทดสอบ 2 กลุ่มตัวอย่าง และที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม (F-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว One-Way Analysis of Variance : ANOVA และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อคำนวณค่าทางสถิติ

ผลการวิจัย

ผลการศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในของ กองทัพบก สรุปได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา พบว่า เป็นเพศชายมีอายุมากกว่า 35 ปีขึ้นไป จบการศึกษาระดับการศึกษาปริญญาตรี ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปฏิบัติการมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ระหว่าง 5 - 10 ปี

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในโดยรวม อยู่ในระดับ เห็นด้วย โดยพิจารณาเรียงเป็นรายด้าน มากที่สุด คือ ด้านจริยธรรมและคุณธรรมของผู้ตรวจสอบภายใน รองลงมา คือ ด้านความรู้ ความเชี่ยวชาญของผู้ตรวจสอบภายใน รองลงมา คือ ด้านนโยบายและระเบียบวิธีการปฏิบัติ รองลงมา คือ ด้านการได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร และ ด้านความพร้อมของระบบสารสนเทศ ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในพบว่า ประสิทธิผลการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในโดยรวม อยู่ในระดับ มาก โดยพิจารณาเรียงเป็นรายด้าน มากที่สุด คือ ด้านการให้ความรู้ และการให้คำแนะนำปรึกษา รองลงมา คือ ด้านการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน รองลงมา คือ ด้านการรายงานผลการตรวจสอบและการติดตามผล รองลงมา คือ ด้านการส่งเสริมการกำกับดูแลกิจการที่ดี และด้านการบริหารความเสี่ยงและการให้สัญญาณเตือนภัย ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐานการศึกษา สรุปได้ดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาแตกต่างกันมีผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านระดับตำแหน่งงานปัจจุบัน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันมีผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในไม่แตกต่างกัน และปัจจัยด้านการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน ได้แก่ ปัจจัยด้านนโยบายและระเบียบวิธีการปฏิบัติ ปัจจัยด้านการได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร ปัจจัยด้านจริยธรรมและคุณธรรมของผู้ตรวจสอบภายใน และ ปัจจัยด้านความรู้ ความเชี่ยวชาญของผู้ตรวจสอบภายใน มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนปัจจัยด้านความพร้อมของระบบสารสนเทศ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในของ กองทัพบก อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านเพศที่ต่างกันมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภัญญา ธรรมรส (2554) ศึกษาเรื่องผลกระทบของการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ของผู้ตรวจสอบภายในที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในประเทศไทย พบว่า เพศที่ต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในโดยรวม ด้านการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น ด้านการวางแผนการตรวจสอบแตกต่างกัน

2. ปัจจัยด้านอายุแตกต่างกันมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในด้านการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรัชญา ชัยธรรมสกุล (2557) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลของการตรวจสอบภายใน ในมุมมองของผู้รับการตรวจของหน่วยงานภายใน

กองทัพบก พบว่า ด้านปัจจัยส่วนบุคคลของผู้รับการตรวจ ในส่วน อายุ ระดับการศึกษา ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลที่ต่างกัน

ส่วนปัจจัยด้านอายุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน ด้านการรายงานผลการตรวจสอบ และการติดตามผล ด้านการส่งเสริมการกำกับดูแลกิจการที่ดี ด้านการประเมินความเสี่ยง และการให้สัญญาณเตือนภัย ด้านการให้ความรู้ และการให้คำแนะนำปรึกษา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งจะสอดคล้องกับงานวิจัยของ สีสุข อ่วมแย้มและคณะ (2552) ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้รับตรวจ ที่มีต่อการตรวจสอบภายใน ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่าผู้รับตรวจที่มีอายุต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการของสำนักงานตรวจสอบภายใน โดยรวมและรายด้าน ทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ปัจจัยด้านระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รจนา ทรัพย์ขำ (2553) ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในของกรมการขนส่งทางบก พบว่า บุคลากรของกรมการขนส่งทางบก ในส่วนของระดับการศึกษาหน้ากับการปฏิบัติงาน และบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับงานตรวจสอบที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในที่ต่างกัน

4. ปัจจัยด้านระดับตำแหน่งงานปัจจุบันที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรัชญา ชัชธรรมสกุล (2557) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลของการตรวจสอบภายใน ในมุมมองของผู้รับการตรวจของหน่วยงานภายในกองทัพบก พบว่าด้านปัจจัยส่วนบุคคลของผู้รับการตรวจ ตำแหน่ง ประสบการณ์ ที่มีต่อประสิทธิผลการตรวจสอบภายใน ไม่แตกต่างกัน

5. ปัจจัยด้านประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน ด้านการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพิมล นิลจันทร์ (2549) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติหน้าที่ของนักวิชาชีพตรวจสอบภายใน สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า จากการศึกษาคุณสมบัติเฉพาะของผู้ตรวจสอบภายในพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กัน คือ สถานภาพการทำงาน ประสบการณ์ในตำแหน่ง อัตรากำลัง ความสนใจของผู้บริหารระดับสูง และการจัดเตรียมเอกสาร

ในส่วนของการรายงานผลการตรวจสอบและการติดตามผล ด้านการส่งเสริมการกำกับดูแลกิจการที่ดี ด้านการประเมินความเสี่ยงและการให้สัญญาณเตือนภัย ด้านการให้ความรู้และการให้คำแนะนำปรึกษา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศรีรัตน์ สุวรรณโณ (2548) ศึกษาความคิดเห็นของผู้รับการตรวจที่มีต่อการปฏิบัติงานจริงของฝ่ายตรวจสอบธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของผู้รับการตรวจต่อการปฏิบัติงานจริงของฝ่ายตรวจสอบภายในธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พบว่าปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อายุงาน ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งปัจจุบัน และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตรวจสอบ ไม่มีผลต่อความคิดเห็นของผู้รับตรวจที่มีต่อการปฏิบัติงานจริงของฝ่ายตรวจสอบธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

6. ด้านนโยบายและระเบียบวิธีการปฏิบัติมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรารัตน์ สิทธิ (2553) ศึกษาเรื่องทัศนคติของปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลและประสิทธิผลของการตรวจสอบภายใน ในมุมมองของผู้รับการตรวจของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ปัจจัยด้านนโยบายและระเบียบวิธีปฏิบัติมีความสำคัญ เพราะการที่หน่วยงานมีนโยบายและระเบียบวิธีปฏิบัติในการทำงานที่ชัดเจนจะช่วยให้บุคลากรในองค์กร สามารถ

ปฏิบัติงานไปในแนวทางเดียวกัน และเป็นการส่งเสริมให้มีระบบการควบคุมภายในที่ดี ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิผลของการตรวจสอบภายใน

7. ปัจจัยด้านการได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายบริหารมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพิมล นิลจันทร์ (2549) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติหน้าที่ของนักวิชาชีพตรวจสอบภายใน สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า การตรวจสอบภายในจะให้ผลสำเร็จตามมุ่งหมาย ต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ โดยเฉพาะการสนับสนุนจากฝ่ายบริหารเพื่อให้ผู้ตรวจสอบภายในมีอำนาจหน้าที่ และความเป็นอิสระที่พอเพียงแก่การดำเนินงาน และยังสอดคล้องกับ อัจฉรารัตน์ สิทธิ (2553) ศึกษาเรื่องทัศนคติของปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลและประสิทธิผลของการตรวจสอบภายใน ในมุมมองของผู้รับการตรวจของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยพบว่า ปัจจัยที่ศึกษาอยู่ในระดับเห็นด้วย โดยด้านการได้รับการสนับสนุนจากคณะกรรมการและผู้บริหารในระดับสูง อาทิ เช่น การให้งบประมาณ และทรัพยากรที่จำเป็นในการตรวจสอบ ซึ่งหากการตรวจสอบภายในได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายบริหารเป็นอย่างดีแล้วจะช่วยส่งเสริมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในให้เกิดประสิทธิผลได้มากขึ้น

8. ปัจจัยด้านความพร้อมของระบบสารสนเทศไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อารวย ดีเลิศ (2548) ศึกษาเรื่องประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของพนักงานตรวจสอบภายในธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พบว่า ทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมีความชำนาญอยู่ในระดับ ปานกลาง การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของพนักงานตรวจสอบภายในโดยรวมพบว่า ทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน แต่ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของพนักงานตรวจสอบภายในโดยรวมอยู่ในระดับ มาก

9. ปัจจัยด้านจริยธรรมและคุณธรรมของผู้ตรวจสอบภายในมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรารัตน์ สิทธิ (2553) ได้ศึกษาเรื่องทัศนคติของปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลและประสิทธิผลของการตรวจสอบภายใน ในมุมมองของผู้รับการตรวจ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ผู้รับการตรวจมีความเห็นว่าปัจจัยด้านจริยธรรมและคุณธรรมของผู้ตรวจสอบภายในนั้น มีผลต่อประสิทธิผลของการตรวจสอบภายในมากที่สุด และยังสอดคล้องกับ พงศธร มุฮัมหมัด (2557) ศึกษาเรื่องการศึกษาประสิทธิผลการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายในบริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน) ในมุมมองของผู้รับตรวจ พบว่าผู้รับตรวจส่วนใหญ่ มีความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน มีความเห็นว่างานตรวจสอบภายในสามารถสร้างคุณค่าให้กับองค์กรได้มากที่สุดและผู้ตรวจสอบภายในมีจริยธรรมและคุณสมบัติเหมาะสมในระดับมาก

10. ปัจจัยด้านความรู้ ความเชี่ยวชาญของผู้ตรวจสอบภายใน มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรารัตน์ สิทธิ (2553) ศึกษาเรื่องทัศนคติของปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลและประสิทธิผลของการตรวจสอบภายใน ในมุมมองของผู้รับการตรวจของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ความเห็นของผู้รับการตรวจ ต่อด้านความรู้ ความเชี่ยวชาญและทักษะการทำงานของผู้ตรวจสอบภายใน โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภคพล สุนทรโรจน์ (2556) ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบภายในที่มีต่อประสิทธิผลการตรวจสอบภายในของสถาบันอุดมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในประเทศไทย พบว่า ผู้บริหารฝ่ายตรวจสอบภายในของสถาบันอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบภายในโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้ตรวจสอบภายใน ควรนำข้อมูลที่ได้นำไปพัฒนาทักษะและความชำนาญ และเพิ่มพูนความรู้ ด้านจริยธรรมและคุณธรรมของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านความรู้ ความเชี่ยวชาญของผู้ตรวจสอบภายใน และ ด้านนโยบายและระเบียบวิธีการปฏิบัติ มาใช้ในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน เพื่อให้การตรวจสอบภายใน เกิดประโยชน์แก่หน่วยงานมากยิ่งขึ้น
2. ผู้ตรวจสอบภายในหรือผู้บริหาร ควรนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการ ตรวจสอบภายใน เพื่อให้การตรวจสอบภายในมีการปฏิบัติงานที่เพิ่มประสิทธิผลยิ่งขึ้น
3. ผู้ตรวจสอบภายในและผู้รับตรวจ ควรคำนึงถึงผลสำเร็จของการตรวจสอบภายในอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ตามที่หน่วยงานได้กำหนดไว้

เอกสารอ้างอิง

- ศรีรัตน์ สุวรรณโณ. (2548). **ความคิดเห็นของผู้รับการตรวจที่มีต่อการปฏิบัติงานจริงของฝ่าย ตรวจสอบ ธนาการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร**. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทั่วไป, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- พรพิมล นิลจันทร์. (2549). **ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักวิชาชีพตรวจสอบภายใน สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาพัฒนาแรงงานและสวัสดิการ คณะสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อารวย ดีเลิศ. (2549). **ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานตรวจสอบภายในธนาการเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร**. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สีสุข อ่วมแยม, ทศนีย์ กิจโอภาส, ภัทราวรรณ แก้วผดุง และฐิตินันท์ พงษ์คะเชนทร์. (2552). **ความพึงพอใจ ของผู้รับตรวจ ที่มีต่อการตรวจสอบภายใน ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร**. งานวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินผลประโยชน์ ประจำปี 2552. สำนักงานตรวจสอบ ภายใน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- รจนา ทรัพย์ข้า. (2553). **ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในของกรมการ ขนส่งทหารบก**. สารนิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิต วิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- อัจฉรารัตน์ สิทธิ. (2553). **ทัศนคติของปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการตรวจสอบ ภายใน ในมุมมองของผู้รับการตรวจ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย**. การค้นคว้าอิสระ บัณฑิตมหาบัณฑิต, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุกัญญา ธรรมรส. (2554). **ผลกระทบของการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ของผู้ตรวจสอบภายในที่สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในประเทศ**. วิทยานิพนธ์ บัณฑิตมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย มหาสารคาม
- ปรัชญา ชัชธรรมสกุล. (2557). **ปัจจัยที่มีผลของการตรวจสอบภายใน ในมุมมองของผู้รับการตรวจของ หน่วยงานภายในกองทัพบก**. การค้นคว้าอิสระ บัณฑิตมหาบัณฑิต, คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

- พงศธร มุ่ฮัมหมัด. (2557). การศึกษาประสิทธิผลการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน) ในมุมมองผู้รับตรวจ. การค้นคว้าอิสระ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการตรวจสอบภายใน, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- ภคพล สุนทรโรจน์. (2560). ผลกระทบของความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบภายในที่มีต่อประสิทธิผลการตรวจสอบภายในของสถาบันอุดมศึกษาสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษาในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ บัณฑิตมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม